

Dijital Delillerle Savaş Suçlarını Belgelemek: Gazze'nin Dijital Dosyası

Av. Abdülkadir TOK, 11 Ağustos 2025

<https://hukukvebilisim.org/dijital-delillerle-savas-suclarini-belgelemek-gazzenin-dijital-dosyasi/>

Savaşın Yeni Tanıkları: Pikseller, Veriler ve Sosyal Medya Akışları

Tarihsel olarak savaş hukuku, kanıt toplama süreçlerinde fiziksel deliller ve doğrudan tanıklıklar üzerine kuruluydu. Ancak dijital devrim, bu köklü paradigmayı temelden sarsarak çatışma alanlarındaki bilgi akışını ve delil niteliğini yeniden tanımlamıştır. Carl von Clausewitz'in meşhur "savaş sisi" (fog of war) kavramı, yani çatışma anındaki belirsizlik ve enformasyon kaosu, artık her an kayıt yapabilen sivil tanıklar, yörüngedeki ticari uydular ve küresel iletişim ağları tarafından delinmektedir. Bu yeni ekosistemde savaşın tanıklığı, yalnızca hayatta kalanların hafızasına veya gazetecilerin not defterlerine emanet değildir. Her bir piksel, her bir coğrafi konum verisi ve her bir sosyal medya akışı, potansiyel birer kanıta dönüşerek uluslararası hukuk sahnesinde yerini almaktadır.

Gazze'de süregelen ve yoğun bir şekilde belgelenen insanlık dramı, bu dönüşümün en somut ve trajik laboratuvarı haline gelmiştir. Sivillerin akıllı telefonlarından çıkan ve bir saldırının hemen sonrasını gösteren videolar, ticari uydu şirketleri tarafından sağlanan ve belirli bir mahalledeki yıkımın zamansal ilerleyişini ortaya koyan yüksek çözünürlüklü görüntüler ve sosyal medyada anbean paylaşılan doğrulanmış içerikler, modern savaş suçları soruşturmalarının temelini oluşturan devasa bir dijital dosya meydana getirmektedir. Bu paradigma değişimi, Birleşmiş Milletler gibi kurumlar tarafından da tanınmakta ve standartlaştırılmaktadır^[1]. Dolayısıyla bu dijital dosya, sadece bir olay arşivi değil, aynı zamanda adaletin tecellisi için hukukun başvuracağı yeni nesil bir tanıklar kürsüsüdür.

Güney Afrika'nın UAD Başvurusu ve Dijital Kanıtlar

Uluslararası yargı mekanizmasının zirvesi olan Lahey'deki Uluslararası Adalet Divanı (UAD), tarihinde benzeri görülmemiş bir davaya tanıklık etmektedir. Bu dava, sadece bir devletin başka bir devleti uluslararası hukukun en ağır suçuyla itham etmesiyle değil, aynı zamanda bu ithamın dayandırıldığı delillerin niteliğiyle de bir dönüm noktasıdır. Güney Afrika Cumhuriyeti'nin, İsrail'in 1948 tarihli Soykırım Sözleşmesi'ni ihlal ettiği iddiasıyla açtığı dava, özü itibarıyla bir

dijital devrimdir. Bu dava, devletlerin kilitli kasalarda saklanan arşivlerine veya gizli diplomatik yazışmalarına değil, büyük ölçüde tüm dünyanın gözü önünde, internet üzerinde biriken ve herkesin erişimine açık olan kanıtlara dayanmaktadır. Gazze'deki soykırım iddiasının ispat yükü, artık piksellerin, meta verilerin ve sosyal medya paylaşımlarının omuzlarındadır.

Güney Afrika'nın Divan'a sunduğu 84 sayfalık başvuru metni, esasen bir açık kaynaklı istihbarat (OSINT) şaheseridir[2]. Bu metin, soykırım suçunun hukuken ispatı gereken iki temel unsurunu – yani fiil 'actus reus' ve özel kasıt 'dolus specialis' – kanıtlamak için dijital delilleri birer birer, bir avukat titizliğiyle bir araya getirir:

Soykırım Eyleminin Dijital Kanıtları:

Bir soykırım eyleminin gerçekleştiğini kanıtlamak, sistematik ve yaygın bir yıkımı ve kısıymı göstermeyi gerektirir. Geçmişte bu, aylar süren saha çalışmaları ve tanık ifadeleriyle mümkün olurken, bugün Gazze'de bu kanıtlar anlık olarak üretilmekte ve küresel olarak yayılmaktadır. Güney Afrika'nın Uluslararası Adalet Divanı'na (UAD) sunduğu dava dosyası;

1. Doğrulanmış Görsel Kanıtlar: Sahadaki siviller ve gazeteciler tarafından çekilen, hastanelerin, okulların, camilerin, kiliselerin ve sivil yerleşim yerlerinin bombalandığı anları gösteren binlerce video ve fotoğrafa dayanmaktadır. Bu kanıtlar, modern doğrulama teknikleriyle (coğrafi konumlandırma, kronolojik sıralama, çapraz referanslama) analiz edilerek mahkemeye sunulabilecek niteliğe kavuşturulmaktadır. Güney Afrika'nın UAD'ye sunduğu deliller arasında, bu tür görsel-işitsel materyallerin ve sosyal medya üzerinden toplanan içeriklerin önemli bir yer tuttuğu, resmî açıklamalarda ve haberlerde açıkça belirtilmiştir[3][4].
2. Uydu Görüntüleri: Ticari uydu şirketlerinin sağladığı yüksek çözünürlüklü görüntüler, belirli bir mahalledeki veya mülteci kampındaki yıkımın zamansal ilerleyişini kuşbakışı ve objektif bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu görüntüler, “öncesi ve sonrası” karşılaştırmalarıyla yıkımın boyutunu inkârı imkânsız kılmaktadır. BBC ve uluslararası ajanslar, Gazze'deki yıkımın boyutunu ve sivil altyapının hedef alındığını uydu görüntüleriyle detaylı şekilde ortaya koymuş, bu tür dijital delillerin de dava dosyasına eklendiği belirtilmiştir[5].
3. Kurumsal Raporlar: Birleşmiş Milletler'e bağlı kuruluşların (UNRWA, OCHA, UNICEF vb.) ve saygın sivil toplum örgütlerinin (Amnesty International, Human Rights Watch vb.) yayınladığı, dijital ortamda erişime açık durum raporları, bu görsel kanıtları teyit eden ve bağlama oturtan birer doğrulama katmanı işlevi görmektedir. Güney

Afrika'nın UAD'ye sunduğu başvuruda, BM kurumlarının sahadaki duruma ilişkin hazırladığı raporlar ve uluslararası insan hakları örgütlerinin belgeleri de delil olarak dosyaya eklenmiştir. UAD'deki resmî açıklamalarda ve haberlerde, bu tür kurumsal raporların davanın temel dayanaklarından biri olduğu vurgulanmaktadır.

Soykırım Niyetinin Dijital İzleri:

Soykırım suçunun ispatındaki en zorlu eşik, failin belirli bir grubu tamamen veya kısmen yok etme yönündeki özel kastını ortaya koymaktır. Güney Afrika, bu eşiği aşmak için İsraili bakanların, üst düzey askeri komutanların, milletvekillerinin ve hatta Cumhurbaşkanı'nın kamuya açık beyanlarını delil olarak sunmuştur. Geçmişte bu tür beyanlar “savaş retoriği” olarak geçiştirilebilirken, artık sosyal medyada yapılan bir konuşma, bir televizyon röportajı veya bir X (Twitter) paylaşımı, sonsuza dek kaydedilen, aranabilir ve mahkemeye sunulabilir dijital birer kanıta dönüşmektedir. Başvuruda, bu beyanlardaki “insansı hayvanlar” gibi insanlıktan çıkarıcı dil, Gazze'nin “tamamen kuşatılması” ve “yeryüzünden silinmesi” gibi toplu cezalandırma çağrıları, soykırımsal niyetin en açık delilleri olarak sıralanmıştır.

Divan'ın 26 Ocak 2024 tarihli ihtiyati tedbir kararı, bu yeni delil türünün hukuki ağırlığını tescil etmiştir. Divan, nihai bir karar vermese de Güney Afrika'nın sunduğu kanıtların, Soykırım Sözleşmesi kapsamındaki hakların korunması için “en azından bazılarının makul görüldüğünü” tespit etmiştir[6]. Bu hukuki terim, basit bir olasılıktan çok daha fazlasını ifade eder; Divan, büyük ölçüde dijital delillere dayanan iddiaların, uluslararası hukukun en ağır suçunun işleniyor olabileceğini düşündürecek kadar ciddi ve inandırıcı olduğuna hükmetmiştir. Bu karar, sosyal medyada paylaşılan bir ifadenin veya coğrafi konumu doğrulanmış bir videonun, bir devlet hakkında somut tedbir kararları alınmasına zemin hazırlayabildiğini kanıtlayan, hukuki ve teknolojik bir dönüm noktasıdır.

UCM ve İsraili Yöneticilerin Bireysel Sorumluluğu

Uluslararası Adalet Divanı devletleri nasıl yargılıyorsa, Uluslararası Ceza Mahkemesi (UCM) faillerin peşindeki adaletin kılıcıdır. UAD'nin aksine, UCM devletleri değil, savaş suçları, insanlığa karşı suçlar ve soykırım gibi uluslararası hukukun en ağır suçlarını işlediği iddia edilen bireyleri yargılar. Bu nedenle, Gazze'deki duruma ilişkin UCM Savcılığı tarafından yürütülen soruşturma, adaletin soyut bir kavramdan çıkıp, belirli isimlere ve somut eylemlere odaklandığı kritik bir aşamadır. Soruşturmanın hedefi, “İsrail Devleti” değil, o devlet adına hareket eden ve yasa dışı emirleri veren veya uygulayan komutanlar, siyasi liderler ve askerlerdir.

Bu bireysel sorumluluğun tespiti, dijital delillerin en keskin şekilde kullanıldığı alandır. UCM Savcılığı'nın bir kişiyi “makul şüphenin ötesinde” bir kesinlikle mahkûm edebilmesi için, o kişinin suça doğrudan katılımını veya emir-komuta zinciri içindeki rolünü kanıtlaması gerekir. Gazze'nin dijital dosyası, bu kanıt zincirini oluşturmak için paha biçilmez bir kaynak sunar:

Emir-Komuta Sorumluluğunun Kanıtı: UCM Savcısı Karim Khan'ın, İsrail Başbakanı ve Savunma Bakanı hakkında “insanlığa karşı suçlar ve savaş suçları” gerekçesiyle yakalama kararı başvurusunda bulunması, bu sürecin en somut örneğidir[7]. Savcılık, bu liderlerin açlığı bir savaş yöntemi olarak kullanma, sivil nüfusa yönelik saldırıları yönetme ve kasıtlı olarak büyük acıya neden olma gibi suçlardan bireysel olarak sorumlu olduğunu iddia etmektedir. Bu iddiaların temelini, liderlerin kamuya açık beyanları, verdikleri askeri direktifler ve bu direktiflerin sahadaki yıkıcı sonuçlarını gösteren binlerce doğrulanmış video ve uydu görüntüsü oluşturmaktadır.

Doğrudan Faillerin Tespiti: Dijital deliller, sadece en tepedeki liderleri değil, aynı zamanda sahadaki failleri de tespit etme potansiyeline sahiptir. Bu sürecin nasıl işlediğini, Gazze'de bir sivil yerleşimine yapılan saldırı üzerinden somutlaştıralım: Bir sivilin çektiği ve sosyal medyaya yüklediği videoda, yıkılan bir binanın önünde duran İsrail askerleri görülüyor. Video kalitesi düşük olsa da, bir askerin üniformasındaki Givati Tugayı'na ait mor bere ve tilki amblemi net bir şekilde seçiliyor. Bu video, uluslararası bir haber ajansının araştırmacıları tarafından coğrafi olarak konumlandırılarak, saldırının Han Yunus'taki belirli bir mahallede gerçekleştiği teyit ediliyor. Birkaç saat sonra, aynı bölgeden bir gazeteci, saldırı enkazında bulunan bir bomba parçasının fotoğrafını paylaşıyor. Silah uzmanları, bu parçanın ABD yapımı bir JDAM güdüm kitine ait olduğunu ve üzerindeki seri numarasının İsrail'e teslim edilen bir partiye ait olduğunu tespit ediyor. Bu iki kanıt birleştiğinde, belirli bir tugayın, belirli bir mühimmatla, belirli bir noktada operasyon yaptığına dair güçlü bir bağ kurulmuş olur. Bu kanıt zincirini daha da güçlendiren bir başka unsur ise, aynı tugaya mensup bir askerin, saldırıdan bir gün sonra kapalı bir Telegram grubunda, “Han Yunus'u temizledik” mesajıyla paylaştığı ve arka planda aynı yıkık binaların görüldüğü bir fotoğraf olabilir. İşte Berkeley Protokolü gibi metodolojilerle doğrulanan bu tür mikro deliller, bir araya geldiğinde, artık soyut bir “ordu” eyleminden çıkıp, Givati Tugayı'nın belirli bir tabur komutanının veya askerin bireysel cezai sorumluluğunu kanıtlayan sağlam bir dosya haline gelir[8].

UCM'nin Filistin'deki duruma ilişkin soruşturması, dijital çağda artık hiç kimsenin, makamı ne olursa olsun, cezasızlık zırhının arkasına saklanamayacağını güçlü bir ilanıdır. Bu yeni şeffaflık, cezasızlığın en büyük dayanakları olan ‘unutma’ ve ‘inkâr etme’ lüksünü faillerin

elinden almaktadır. Gazze’den gelen her bir görüntü, her bir ses kaydı ve her bir veri noktası, sadece anlık bir trajediyi belgelemekle kalmıyor; aynı zamanda Lahey’de kurulacak bir mahkeme kürsüsü için birer kanıt tuğlası işlevi görerek, gelecekteki nesiller için de değiştirilemez bir hakikat arşivi oluşturuyor[9].

Emsaller Ne Söylüyor? Suriye ve Ukrayna’dan Dijital Delil Dersleri

Gazze’de yaşananları belgeleyen ve her geçen gün büyüyen dijital kanıt yığını, hukuki bir boşlukta yüzmüyor. Aksine, uluslararası ceza hukukunda devrim yaratan ve somut mahkumiyetlerle sonuçlanan iki önemli emsalin omuzlarında yükseliyor: Suriye ve Ukrayna. Bu iki çatışma, dijital delillerin artık sadece birer aktivizm aracı değil, aynı zamanda Lahey ve diğer ulusal mahkemelerin kürsülerinde failleri adalete teslim eden güçlü bir yargılama enstrümanı olduğunu kanıtlamıştır. Gazze’nin dijital dosyası, bu kanıtlanmış yoldan ilerlemektedir.

Suriye Emsali: Evrensel Yargı Yetkisi ve Mahkumiyetle Sonuçlanan Pikseller

Suriye iç savaşı, dijital kanıtların bir devletin en üst düzey yetkililerini bile nasıl adaletin önüne çıkarabileceğinin ilk ve en sarsıcı örneğini sundu. Almanya’nın Koblenz şehrinde görülen ve tarihe geçen “El-Hatib Davası”, bu dönüşümün miladıdır. Davanın merkezinde, Suriye rejiminin istihbarat birimlerinde sistematik işkenceyi yöneten eski Albay Enver Raslan vardı. Onu mahkumiyete götüren delillerin büyük bir kısmı, cep telefonlarıyla çekilen işkence videoları, tanık ifadeleri ve en önemlisi, “Caesar” kod adlı bir askeri polisin ülkeden kaçırıldığı on binlerce dijital fotoğraftan oluşuyordu.

Alman mahkemesi, “evrensel yargı yetkisi” ilkesini kullanarak, suçu kendi topraklarında işlememiş bir yabancı ülke vatandaşını, yine yabancı ülke vatandaşlarına karşı işlediği insanlığa karşı suçlardan ötürü yargıladı ve ömür boyu hapse mahkûm etti[10]. Bu karar, dijital kanıtların coğrafi sınırları anlamsız kıldığını ve adaletten kaçış olmadığını kanıtladı.

Gazze için anlamı: Koblenz’de alınan bu karar, Gazze’de suç işleyen herhangi bir failin, rütbesi ne olursa olsun, bir gün kendisini Berlin, Stockholm veya Madrid’de bir mahkeme salonunda bulabileceği anlamına gelmektedir. Suriye’de işkenceyi belgeleyen bir fotoğraf nasıl bir Alman mahkemesinde delil olduysa, Gazze’de bir sivil yerleşim yerinin bombalandığını gösteren bir video da pekâlâ başka bir ülkenin mahkemesinde iddianamenin temelini oluşturabilir. Cezasızlık zırhı, dijital kanıtlar karşısında ilk büyük çatlağını Suriye’de vermiştir.

Ukrayna Dersi: Endüstriyel Ölçekte Kanıt Toplama ve Yeni Soruşturma Standardı

Eğer Suriye dijital delillerin potansiyelini gösterdiyse, Ukrayna bu potansiyelin nasıl “endüstriyel ölçekte” bir adalet mekanizmasına dönüştürülebileceğini ortaya koydu. Savaşın ilk gününden itibaren Bellingcat gibi açık kaynak araştırma (OSINT) kolektifleri, sivil toplum kuruluşları ve bizzat UCM Savcılık Ofisi, tarihin en büyük dijital kanıt toplama operasyonlarından birini başlattı. Bu süreçte;

- Sosyal medyaya yüklenen videoların coğrafi konumlandırması (geolocation) yapılarak füzelerin hangi Rus birliğinden atıldığı,
- Uydu görüntüleri analiz edilerek Buça gibi yerlerdeki katliamların Rus askerleri çekilmeden önce işlendiği,
- Askerlerin sosyal medya paylaşımları takip edilerek hangi birliklerin hangi tarihte nerede olduğu

gibi bilgilerle suçlar ve failler arasında doğrudan bağlar kuruldu[11]. Bu, artık savaş suçu soruşturmalarının yeni standardıdır. UCM, bu devasa veri yığınına işlemek için ulusal makamlarla Ortak Soruşturma Ekipleri (JIT) kurduğunu ve bu iş birliğinin soruşturmalar için hayati önem taşıdığını açıklamıştır[12].

Gazze için anlamı: Bu metodoloji, Gazze’de toplanan kanıtların hukuki geçerliliğini ve gücünü pekiştirmektedir. Ukrayna’da bir hastaneye yapılan saldırıyı doğrulayan uydu görüntüsü analizi ile Gazze’de bir mülteci kampını vuran mühimmatın türünün tespiti, temelde aynı metodolojiye dayanır. Bellingcat’in Ukrayna’da kullandığı teknikler, bugün Gazze’deki insan hakları örgütleri tarafından da kullanılmaktadır. Dolayısıyla, Gazze’nin dijital dosyası, sadece trajik görüntülerden oluşan bir arşiv değil; Ukrayna’da test edilmiş, UCM tarafından benimsenmiş ve hukuken sağlamlığı kanıtlanmış yöntemlerle oluşturulmuş bir iddianame taslağıdır.

Suriye, “fail kim?” sorusuna dijital kanıtlarla cevap verilebileceğini gösterdi. Ukrayna ise bu kanıtların nasıl sistematik, hızlı ve uluslararası iş birliğiyle toplanıp bir iddianameye dönüştürülebileceğini kanıtladı. Gazze’nin dijital dosyası, bu iki dersin bir sentezidir: Hem bireysel failleri hem de sistematik suçları hedef alan, hukuki temelleri sağlam, pratik karşılığı olan ve adaletin tecelli etmesi için gününü bekleyen bir hakikat arşividir.

Doğrulanmış Gerçekliğin Gücü ve Geleceğin Yargılamaları

Gazze’nin dijital dosyası, uluslararası adaletin geleceğine dair hem umut verici bir potansiyel hem de ciddi bir meydan okuma sunuyor. Bir yanda, savaş suçlarını ve soykırımı anbean

kaydeden, failleri ifşa eden ve mağdurların sesini duyuran paha biçilmez bir kanıt okyanusu var. Diğer yanda ise bu okyanusu bulandırmaya çalışan dezenformasyon, manipüle edilmiş içerikler ve gerçeği saptırmayı amaçlayan kötü niyetli aktörlerin yarattığı bir sis perdesi bulunuyor. İşte bu noktada, kanıtın kendisi kadar, o kanıtın doğrulanma süreci de hayati önem kazanıyor. Bu zorluğun üstesinden gelmek için geliştirilen Berkeley Protokolü gibi uluslararası standartlar, dijital kanıtların nasıl toplanacağını, saklanacağını ve en önemlisi nasıl doğrulanacağını belirleyen bir “altın standart” sunmaktadır. Gazze’de işlenen soykırım suçuna ilişkin her bir kanıt, bu titiz doğrulama süzgecinden geçirildiğinde, artık sadece bir “sosyal medya gönderisi” olmaktan çıkıyor; uluslararası bir mahkemede sunulabilecek, bilimsel titizlikle incelenmiş ve çapraz kontrolleri yapılmış bir “delil” haline geliyor. Bu süreç, dezenformasyon silahını faillerin elinden alarak, gerçeğin gücünü perçinlemektedir.

Sonuç olarak, dijital deliller modern çağın çatışmalarının silinmez hafızasıdır. Onlar, enkaz altından çıkarılan bir çocuğun fotoğrafında, bir hastanenin bombalanma anını gösteren videoda veya bir askerin sosyal medyadaki itiraf niteliğindeki paylaşımında yaşayan sessiz tanıklardır. Ancak bu tanıklık pasif değildir; aksine, geleceğe yönelik aktif bir adalet vaadidir. Gazze’nin dijital dosyası, bu yüzden sadece bir kanıt koleksiyonu değil, aynı zamanda insanlığın vicdanına ve hukuk tarihine bırakılmış silinmez bir mirastır. Ve bu miras, inkarın ve cezasızlığın karşısında dimdik durarak, bir gün mutlaka adaleti getirecektir.

Dr. Bilal TANRIVERDİ’nin “Kripto Varlıkların İslam Hukuku Açısından İncelenmesi” isimli yazısını [bağlantıdan](#) okuyabilirsiniz.

Uzay Hukuku alanındaki tüm yazılarımızı okumak için [bağlantıya](#) tıklayınız.

Kaynaklar

[1] Bu yeni kanıt türünün kurumsal düzeyde kabulü, özellikle Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği’nin (OHCHR) yayımladığı Berkeley Protokolü ile somutlaşmıştır. Bkz; <https://www.ohchr.org/en/publications/policy-and-methodological-publications/berkeley-protocol-digital-open-source>

[2] Güney Afrika’nın Başvuru Metni: Davanın temelini oluşturan ve dijital delillerin yoğun olarak kullanıldığı başvuru metninin tamamına Uluslararası Adalet Divanı’nın resmi web sitesinden ulaşılabilir. “Application of the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide in the Gaza Strip (South Africa v. Israel), Application Instituting

Proceedings and Request for the Indication of Provisional Measures”, 29 Aralık 2023. Erişilebilir: <https://www.icj-cij.org/case/192/written-proceedings>

[3] Anadolu Ajansı – Gazze soykırımı davasında Güney Afrika, UAD’ye binlerce sayfalık delil sundu <https://www.aa.com.tr/tr/ayrimcilikhatti/ayrimcilik/gazze-soykirimi-davasinda-guney-afrika-uad-ye-binlerce-sayfalik-delil-sundu/1822598>

[4] TRT Haber – Gazze soykırımı davasında Güney Afrika, UAD’ye binlerce sayfalık delil sundu <https://www.trthaber.com/haber/dunya/gazze-soykirimi-davasinda-guney-afrika-uadye-binlerce-sayfalik-delil-sundu-889091.html>

[5] BBC News Türkçe – Karşılaştırmalı uydu görüntüleriyle İsrail hava saldırılarının Gazze’ye verdiği zarar] <https://www.bbc.com/turkce/articles/c9r6ez54l0ko>

[6] UAD İhtiyati Tedbir Kararı: Divan’ın, sunulan delilleri “makul” bularak ihtiyati tedbirlere hükmettiği kararın tam metni. Bu karar, dijital kanıtların hukuki etkisini göstermesi açısından kritik öneme sahiptir. Order of 26 January 2024- Request for the Indication of Provisional Measures. Erişilebilir: <https://www.icj-cij.org/node/203447>

[7] UCM Savcısının Yakalama Kararı Başvurusu: “UCM Savcısı Karim Khan’ın, İsrail Başbakanı Benjamin Netanyahu ve Savunma Bakanı Yoav Gallant’ın yanı sıra Hamas liderleri hakkında yaptığı yakalama kararı başvurusuna ilişkin resmî açıklaması. Bu başvuru, bireysel cezai sorumluluğun en üst düzeyde nasıl hedeflendiğini göstermektedir. “Statement of ICC Prosecutor Karim A.A. Khan KC: Applications for arrest warrants in the situation in the State of Palestine”, 20 Mayıs 2024. Erişilebilir: [ICC Official Statement] <https://www.icc-cpi.int/news/statement-icc-prosecutor-karim-aa-khan-kc-applications-arrest-warrants-situation-state>

[8] Bu senaryo, araştırmacıların kullandığı metodolojiyi örneklendirmektedir. Uluslararası Af Örgütü (Amnesty International) ve diğer insan hakları kuruluşları, bu tür kanıt zincirlerini fiilen kurmaktadır. Örneğin, Af Örgütü’nün bir raporu, Gazze’de sivil evlere yapılan iki saldırıda, enkazda bulunan ve fotoğraflanan mühimmat parçalarını analiz ederek, ABD yapımı JDAM (Müşterek Doğrudan Taarruz Mühimmatı) güdüm kitlerinin kullanıldığını ve bu saldırıların savaş suçu teşkil ettiğini belgelemiştir. Bu tür raporlar, mühimmat analizi ve olay yeri doğrulamasının bireysel sorumluluğu tespit etmede nasıl kilit bir rol oynadığını göstermektedir. Amnesty International, “Israel/OPT: US-made munitions killed 43 civilians in two documented Israeli air strikes in Gaza,” 5 Aralık 2023. Erişilebilir: [Amnesty International Report]

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/12/israel-opt-us-made-munitions-killed-43-civilians-in-two-documented-israeli-air-strikes-in-gaza-new-investigation/>

[9] Bu yaklaşımla, UCM Savcılık Ofisi’nin (OTP) resmi stratejisiyle birebir örtüşmektedir. Savcılık, küresel **Stratejik Plan 2023-2025** belgesinde, cezasızlıkla mücadele ve hesap verme kolaylığı sağlamak amacıyla teknolojik gelişmelerden faydalanmayı temel bir hedef olarak belirledi. Belgenin 14. sayfada yer alan **“Stratejik Hedef 3: Savcılık Ofisi’ni küresel bir teknoloji lideri yapmak” liderliğinde**, bu vizyonu net bir şekilde ortaya koyuyor. Bu durum, dijital delil toplama ve analizinin, artık sadece sivil toplumun bir faaliyeti olmaktan çıkıp, uluslararası ceza adaletinin kurumsal bir kişi haline geldiğini göstermektedir. Bu konudaki resmi strateji için bkz: International Criminal Court, Office of the Prosecutor, “Strategic Plan 2023-2025”. Erişilebilir: [ICC OTP Strategic Plan] (<chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.icc-cpi.int/sites/default/files/2023-08/2023-strategic-plan-otp-v.3.pdf>) (Özellikle “Leveraging technological advancements” bölümü).

[10] Bu tarihi dava ve kararın detayları için bkz: Human Rights Watch, “Germany: Landmark Conviction for State Torture in Syria,” 13 Ocak 2022.

<https://www.hrw.org/news/2022/01/13/germany-conviction-state-torture-syria>

[11] Açık kaynaklı istihbaratın (OSINT) Ukrayna’daki savaş suçlarını belgelemek için nasıl kullanıldığına dair kapsamlı bir örnek için Bellingcat’in Kramatorsk tren istasyonu saldırısı hakkındaki araştırması incelenebilir. Bellingcat, “Russia’s Kramatorsk Station Attack: What the Evidence Says,” 14 Nisan 2022. Erişilebilir:

<https://www.bellingcat.com/news/2022/04/14/russias-kramatorsk-facts-versus-the-evidence/>

[12] CM Savcısının, Ukrayna’daki iddia edilen suçları soruşturmak için oluşturulan Ortak Soruşturma Ekibi’ne (JIT) katıldığını duyuran resmi açıklama için bkz: International Criminal Court, “Statement of ICC Prosecutor, Karim A.A. Khan QC, on the establishment of a Joint Investigation Team for Ukraine and his subsequent participation,” 25 Nisan 2022. Erişilebilir: <https://www.icc-cpi.int/news/statement-icc-prosecutor-karim-aa-khan-qc-office-prosecutor-joins-national-authorities-joint>